

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáš Pišvejce a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Aleše Smetanky ve věci

žalobkyně:

Ing. Š. P.

bytem X

zastoupena JUDr. Tomášem Plíhalem, advokátem

sídlem Sedláčkova 212/11, 301 00 Plzeň

proti

žalovanému:

Krajský úřad Plzeňského kraje

sídlem Škroupova 18, 306 13 Plzeň

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 11. 2023, č. j. PK-RR/4950/23,

takto:

Žalobě se přiznává odkladný účinek.

Odůvodnění:

1. Městský úřad Plasy rozhodnutím ze dne 31. 7. 2023, č. j. MEPL-SU/2023/370-5 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), nařídil odstranění stavby střešní fotovoltaické elektrárny, označené jako „*Umístění FVE na střechu RD č.p. Xa*“, jejímž vlastníkem je žalobkyně, nejpozději do tří měsíců od právní tohoto rozhodnutí, a uložil žalobkyni povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč. Odvolání žalobkyně proti prvoinstančnímu rozhodnutí zamítl žalovaný shora uvedeným napadeným rozhodnutím. Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně žalobu ve smyslu § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „*s. ř. s.*“), jejíž součástí učinila návrh na přiznání odkladného účinku žalobě.
2. Žalobkyně podaný návrh na přiznání odkladného účinku žalobě odůvodnila tím, že je povinna odstranit stavbu střešní fotovoltaické elektrárny nejpozději do 6. 3. 2024. Reálně tak hrozí, že než soud o žalobě rozhodne, stane se prvoinstanční rozhodnutí ve spojení s napadeným rozhodnutím vykonatelné. Pokud by došlo k odstranění stavby před rozhodnutím o žalobě, stala by se případně důvodně podaná žaloba zbytečnou, neboť následky plynoucí z odstranění stavby by nebylo možné napravit. Případné vyhovění žalobě by tak bylo pouze akademické a neposkytlo by žalobkyni účinnou ochranu. Odstraněním stavby by na straně žalobkyně vznikla nevratná újma, resp. újma nepoměrně větší, než jaká může vzniknout jiným osobám dočasným ponecháním stavby po dobu řízení o žalobě. Přiznání odkladného účinku není podle žalobkyně v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

3. Žalovaný s přiznáním odkladného účinku žalobě souhlasil.
4. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
5. Ustanovení § 73 odst. 3 s. ř. s. stanoví, že přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.
6. Podle § 73 odst. 4 věty první s. ř. s. soud rozhodne o návrhu na přiznání odkladného účinku bez zbytečného odkladu; není-li tu nebezpečí z prodlení, rozhodne do 30 dnů od jeho podání.
7. Při posouzení návrhu žalobkyně soud vycházel z jejího návrhu ze dne 1. 2. 2024 a k němu připojených listin, z prvoinstančního a napadeného rozhodnutí a vyjádření žalovaného k návrhu na přiznání odkladného účinku ze dne 7. 2. 2024 jako jediných listin, které měl k dispozici pro rozhodnutí o návrhu v důsledku zákonného požadavku na bezodkladné rozhodnutí soudu o návrhu.
8. Smyslem přiznání odkladného účinku žaloby není oddálení účinku pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Jedná se o zvláštní nástroj, který má zabránit situaci, kdy by v důsledku okamžitého výkonu pravomocného rozhodnutí správního orgánu došlo ke zcela konkrétní, závažné a nevratné újmě. Poskytnutí odkladného účinku se tedy vyznačuje svým mimořádným charakterem. Soud přiznáním odkladného účinku ještě před rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného rozhodnutí správního orgánu. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby soud nerozhoduje tak, že by předjímal rozhodnutí ve věci samé, ale zjišťuje existenci zákonných podmínek pro přiznání odkladného účinku žaloby uvedených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Zákon stanoví dvě podmínky, které musí být současně splněny k tomu, aby bylo možné přiznat žalobě odkladný účinek; zaprvé výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a zadruhé přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
9. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že povinnost tvrdit a prokázat skutečnost, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro žalobce znamenaly újmu, která je nepoměrně větší, než újma, která může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, stíhá samotného žalobce; postačuje přitom předpoklad tvrzené újmy. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2020, č. j. 8 As 203/2020-78, „[n]ávrh na přiznání odkladného účinku musí být dostatečně individualizován a osvědčen, protože je to stěžovatel, který je povinen tvrdit a osvědčit první z předpokladů pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tj. že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro něj znamenaly újmu, přičemž brozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (viz usnesení ze 3. 10. 2017, č. j. 9 Afs 275/2017-20). (...) skutečnosti, z nichž je brozící újma dovozována, se musí týkat zejména bezprostřední budoucnosti (...).“ K závažnosti hrozící újmy pak v usnesení ze dne 23. 2. 2012, č. j. 1 As 17/2012-30, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[d]ůvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal

výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vyličení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit tomu, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.“ Aby tedy žalobce dostal své povinnosti tvrdit a prokázat vznik újmy, musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly, z jakých konkrétních okolností vznik újmy vyvozuje a za jak intenzivní by takovou újmu pociťoval. Musí dále prokázat, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozhodnutím obává, by pro něj byl zásadním zásahem (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2023, č. j. 9 As 149/2023-82, bod 7). Ačkoliv byly tyto závěry vyřčeny ve vztahu k odkladnému účinku kasační stížnosti, uplatní se *mutatis mutandis* i na odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí správního orgánu. Žalobce je tedy pro úspěšnost svého návrhu povinen tvrdit včas, úplně a konkrétně rozhodné skutečnosti o vzniku nenahraditelné újmy. Tvrdit a osvědčovat rozpor přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem, popř. i újmu, jež by měla vzniknout jiným osobám, je naopak úkolem žalovaného. Soud tedy není oprávněn zjišťovat splnění uvedených podmínek z úřední povinnosti (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2017, č. j. 2 Azs 163/2017-20).

10. Odstranění stavby nepochybně představuje závažnou a citelnou újmu na straně žalobkyně. Mohlo by vést k nevratnému porušení práv žalobkyně, které by již nebylo možné zhojit ani případným rozhodnutím soudu v její prospěch. Potenciální pro žalobkyni příznivé rozhodnutí soudu by v případě, že by stavba byla před jeho vydáním již odstraněna, bylo pouze akademického charakteru a nemohlo by žalobkyni poskytnout jinou než hypotetickou ochranu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2021, č. j. 1 As 481/2020-21; ze dne 30. 6. 2016, č. j. 6 As 129/2016-19; či ze dne 10. 11. 2015, č. j. 6 As 230/2015-17; případně i žalobkyní odkazovaná usnesení Nejvyššího správního soudu 15. 6. 2016, č. j. 6 As 107/2016-40; ze dne 13. 5. 2020, č. j. 3 As 133/2020-31; a ze dne 25. 7. 2023, č. j. 3 As 134/2023-30).
11. Na základě prvoinstančního rozhodnutí ve spojení s napadeným rozhodnutím je žalobkyně povinna do 6. 3. 2024 odstranit předmětnou stavbu střešní fotovoltaické elektrárny. Pokud by soud žalobě nepřiznal odkladný účinek, hrozila by žalobkyni v důsledku odstranění této stavby nevratná újma. Právní účinky napadeného rozhodnutí proto pro žalobkyni znamenají nepoměrně větší újmu, než jaká jejich odložením po dobu soudního řízení v projednávané věci může vzniknout jiným osobám. Ostatně účastníci řízení se shodli na tom, že podmínka reálně hrozící závažné újmy žalobkyni byla splněna.
12. Tvrdit a osvědčit možný rozpor přiznání odkladného účinku žalobě s důležitým veřejným zájmem bylo úkolem žalovaného. Ten ale s přiznáním odkladného účinku žalobě souhlasil. Soud tak neměl pochybnosti, že přiznání odkladného účinku žalobě nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
13. Protože byly kumulativně splněny obě podmínky pro přiznání odkladného účinku žalobě, jak vyžaduje § 73 odst. 2 s. ř. s., přiznal soud žalobě tímto usnesením odkladný účinek.
14. O náhradě nákladů řízení, které případně vznikly v souvislosti s návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě, rozhodne soud až v rozhodnutí, jímž bude řízení o věci samé skončeno (§ 145 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve spojení s § 64 s. ř. s. a § 61 odst. 1 s. ř. s.).

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

15. Závěrem soud dodává, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřipustná [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].

Přiznáním odkladného účinku se pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí (§ 73 odst. 3 s. ř. s.).

Usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

Plzeň 12. února 2024

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu